

Kto zabiegał o zmianę zasad żywienia?

Zmiany w szkolnym żywieniu były poprzedzone kilkuletnimi działaniami organizacji społecznych zabiegających o większą dostępność posiłków roślinnych w szkołach i przedszkolach.

4 października 2024 r. do Ministerstwa Zdrowia trafiła petycja skierowana w imieniu Green REV Institute, Akcji Demokracji, partnerów koalicji Future Food 4 Climate, Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych, Fundacji Onkologicznej Rakiety oraz 3289 podpisów obywateli. Do petycji dołączono projekt zmiany rozporządzenia, który zakładał m.in. co najmniej jeden posiłek w tygodniu bez produktów pochodzenia zwierzęcego.

Po przyjęciu nowych przepisów Green REV Institute publicznie podał, że przez pięć lat zabiegał o zmianę, w 2024 r. złożył projekt do Ministerstwa Zdrowia, w 2025 r. koordynował działania konsultacyjne i stwierdził, że „nasza propozycja stała się polskim prawem”. Jest to deklaracja samej organizacji. Ostateczne rozporządzenie rzeczywiście wprowadziło co najmniej raz w tygodniu potrawę obiadową na bazie strączków bez dodatku produktów odzwierzęcych.

W konsultacjach aktywna była również Fundacja ProVeg. Postulowała m.in. dwa posiłki ze strączków tygodniowo, w tym jeden całkowicie roślinny, ograniczenie mięsa do maksymalnie dwóch razy w tygodniu, możliwość zastąpienia obu porcji nabiału odpowiednikami roślinnymi, porcję orzechów lub nasion oraz zupy na wywarze warzywnym. Część podobnych rozwiązań znalazła się w ostatecznych przepisach, ale nie wszystkie postulaty ProVeg zostały przyjęte.

17 lipca 2025 r. Rzeczniczka Praw Dziecka spotkała się z przedstawicielami Green REV Institute, Future Food 4 Climate, Federacji Bezpieczna Żywność i innych organizacji. Następnego dnia zwróciła się do Ministerstwa Zdrowia o zapewnienie dzieciom realnej możliwości wyboru diety zgodnej ze zdrowiem oraz przekonaniami religijnymi i etycznymi.

Fakty te pokazują, że organizacje społeczne brały aktywny udział w debacie i konsultacjach. Nie przesądzają jednak, jaki dokładnie wpływ każda z nich miała na ostateczne brzmienie prawa. Dlatego Fundacja Rzecznik Praw Rodziców domaga się pełnej przejrzystości procesu: ujawnienia wykazu spotkań, korespondencji, zgłoszonych uwag oraz

informacji, które postulaty zostały przyjęte, a które odrzucone i z jakiego powodu.

W skrócie: udokumentowane jest aktywne rzecznictwo organizacji na rzecz zmian. Nie ma natomiast podstaw, by bez pełnej dokumentacji procesu przypisywać jednej organizacji wyłączną odpowiedzialność za ostateczny kształt rozporządzenia.

Źródła

1. Petycja „Roślinna Szkoła” z 4 października 2024 r. wraz z projektem nowelizacji.

<https://futurefood4climate.eu/wp-content/uploads/2024/11/Roslinna-Szkola-petycja-przekazana-do-Ministerstwa-Zdrowia-w-dniu-4.10-Roslinna-Szkola.pdf>

2. Green REV Institute – informacja o programie „Roślinna Szkoła” i działaniach rzecznich. <https://greenrev.org/>

3. Fundacja ProVeg – stanowisko z 18 lipca 2025 r. do projektu rozporządzenia.

<https://proveg.prowly.com/414610-stanowisko-fundacji-proveg-w-sprawie-projektu-rozporzadzenia-sklepikowego-ministerstwa-zdrowia-z-dnia-16-czerwca-2025>

4. Rzecznik Praw Dziecka – spotkanie z organizacjami, 17 lipca 2025 r..

<https://brpd.gov.pl/2025/07/17/mlodzi-ludzie-chca-odzywiac-sie-zdrowo/>

5. Rzecznik Praw Dziecka – stanowisko do Ministerstwa Zdrowia, 18 lipca 2025 r..

<https://brpd.gov.pl/2025/07/18/zywnosc-w-placowkach-oswiatowych-dzieci-powinny-miec-wybor/>

6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 16 lutego 2026 r., Dz.U. 2026 poz. 197. <https://eli.gov.pl/eli/DU/2026/197/ogl>

7. Ministerstwo Zdrowia – komunikat o nowych zasadach żywienia, 25 lutego 2026 r..

<https://www.gov.pl/web/zdrowie/minister-zdrowia-podpisal-nowe-rozporzadzenie-w-sprawie-zywienia-dzieci-i-mlodziezy-w-szkolach-i-przedszkola>